

A HIDEG ÖVEZET

A hideg övezet általános jellemzői:

- A sarki szelek uralma alatt áll.
- A napsugarak beesési szöge lehet 0 fok, vagyis nem kel fel a Nap.
- Az évi középhőmérséklet 0°C alatt van.
- A csapadék zöme hó formájában érkezik.
- Az övezet nagy része a sarkkörökön túl van.

Két övre osztjuk:

- ahol **két évszak** különül el: sarkköri öv;
- ahol **egy** (állandóan fagyos) **évszak** van: sarkvidéki öv.

1. A sarkköri öv

Éghajlat: **tundra éghajlat**

Évi középhőmérséklet: 0--25°C

Évi közepes hóingás: 8-45°C

Éves csapadék: 200-300 mm

Általános jellemzők: hosszú, zord tél és rövid, hűvös nyár; nyereséges vízháztartás a minimális párolgás miatt.

Folyók: télen a folyók teljesen befagynak, a rövid nyár alatt árvizek.

Természetes növénytakaró: tundra (moha, zuzmó), erdős tundra (nyírral kevert ritka fenyves, majd törpefűz, törpenyár, törpefenyő).

Állatvilág: nyáron szúnyog, madarak (pl. sarki csér), sarki nyúl, sarki róka, lemming, rénszarvas.

Talaj: köves, homokos tundratalaj.

Kőzetmegbontás: fagyaprózódás.

Felszínformálás: „örök fagy”, fagyos talajfolyás.

Mezőgazdaság:

- ✓ rénszarvastenyésztés
- ✓ halászat
- ✓ prémes állatok vadászata

inuitok (eszkimók) – számik (lappok)

2. A sarkvidéki öv

Éghajlat: állandóan fagyos éghajlat

Évi középhőmérséklet: -10 – -55°C

Évi közepes hóingás: 25 – 55°C

Éves csapadék: 200 mm körül

Általános jellemzők: egy évszak, állandóan zord tél, a legmelegebb hónap középhőmérséklete is 0°C alatt marad; a Földön mért leghidegebb hőmérséklet: $-89,2^{\circ}\text{C}$ (Antarktisz).

Természetes növénytakaró: -

Talaj: -

Felszínformálás: belföldi jégtakaró, olvadékvizek.

Mezőgazdaság: -

